

Informacja

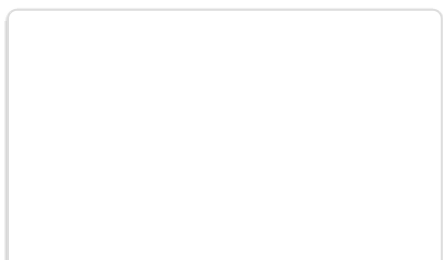
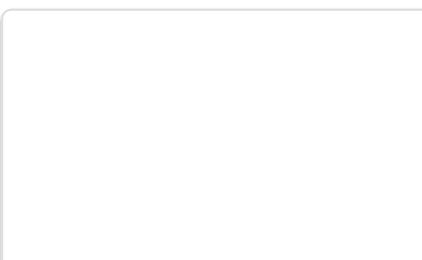
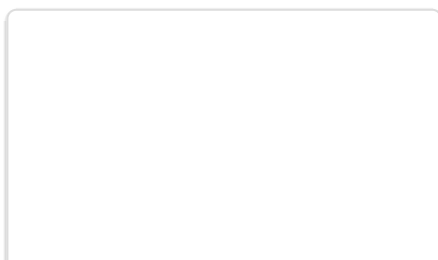
Strona znajduje się w archiwum.

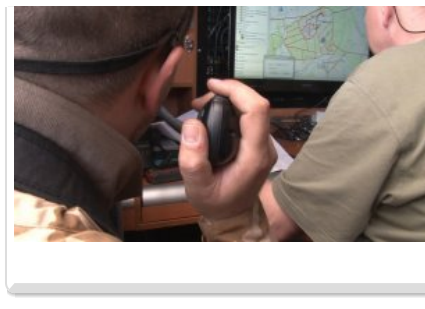
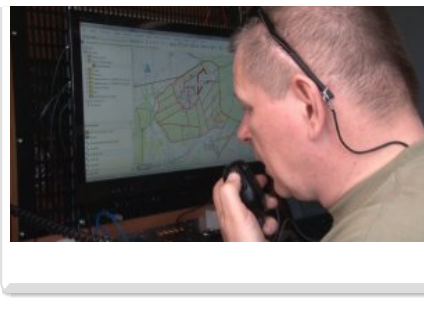

ZAGINIĘCIA OSÓB W POLSCE. FAKTY I MITY

Data publikacji 25.08.2015

Zaginiecie bliskiej osoby to jedno z najbardziej dramatycznych wydarzeń, jakie może nas dotknąć. Ludzie giną bez względu na płeć, wiek, status społeczny, wykształcenie. Część zaginięć to efekt przemyślanej - bardziej lub mniej, ale świadomej decyzji takiej osoby. Inne to wynik różnego rodzaju wypadków losowych, bądź typowe zagubienia. Ponieważ od kilku lat zaginięcia stanowią zdecydowanie narastający problem społeczny przekazujemy informacje, które mogą pomóc w przybliżeniu tego zjawiska.

1. Policja skutecznie prowadzi poszukiwania osób zaginionych

Pomimo, że od kilku lat w Polsce obserwowany jest systematyczny wzrost zaginięć osób (z 15 059 osób zgłoszonych jako zaginione w roku 2009 do 19 368 w 2013 roku, by wreszcie w roku 2014 przekroczyć próg 20 tysięcy), skuteczność Policji w ich odnajdywaniu jest bardzo wysoka. Przykładowo w 2014 roku w Polsce ze zgłoszonych jako zaginione 20 760 osób, do chwili obecnej (dane z 7.08.2015 r.) **Policja odnalazła prawie 98%, tj. 20 226 osób.**

2. Dlaczego według statystyk policyjnych więcej osób zostaje odnalezionych niż ginie?

Większa liczba osób zaginionych – odnalezionych w poszczególnych latach wynika z tego, że w danym roku statystycznym odnajdywane są również osoby, które zostały zgłoszone jako zaginione w latach poprzednich. Ponadto wprowadzenie nowych przepisów (zmiany w ustawie o Policji), pozwala policjantom na pobieranie materiału biologicznego od osób zaginionych, oznaczanie profili DNA tych osób, wprowadzanie ich do bazy danych DNA a następnie porównywanie tych profili z profilami ujawnionych wcześniej nn zwłok oraz nn osób. Dzięki temu możliwe jest zakończenie spraw zaginięć nawet sprzed kilku lub kilkunastu lat.

3. Czy jeśli zaginiony nie zostanie odnaleziony w ciągu pierwszej doby, to szanse na jego odnalezienie drastycznie maleją?

Z policyjnych danych wynika, że w ciągu pierwszych **24 godzin** odnajdywanych jest około **30%** wszystkich zaginionych, w ciągu pierwszych **48 godzin** około **54%**, w ciągu pierwszych **7 dni** - około **77%** a **w ciągu pierwszych 30 dni od przyjęcia przez Policję zgłoszenia odnajdywanych jest ponad 90% wszystkich zaginionych.**

Należy jednak pamiętać, że w przypadku prowadzonych poszukiwań osób zaginionych czas nie jest naszym sprzymierzeńcem.

4. Czy działania podejmowane przez Policję w każdym przypadku zaginięcia osoby są jednakowe?

Rozróżniamy trzy kategorie osób zaginionych.

- Pierwszą i najbardziej wrażliwą grupę stanowią osoby, które nagle opuściły miejsce swojego pobytu a okoliczności towarzyszące zaginięciu takiej osoby mogą świadczyć o zagrożeniu jej życia, w tym o jej zamiarach samobójczych. To także małoletni do 15 roku życia, których zaginięcie zgłoszono po raz pierwszy oraz osoby, które z powodu wieku, choroby, upośledzenia umysłowego lub innego zakłócenia czynności psychicznych nie mogą kierować swoim postępowaniem, lub wymagają opieki lub pomocy innych osób.
- Druga kategoria to osoby zrywające kontakt z bliskimi świadomie i z własnej woli, takie, które już wcześniej okazywały niezadowolone ze swojej sytuacji życiowej, bądź nosiły się z zamiarem jej zmiany. Najczęściej

zaginieni Ci zabierają ze sobą swoje rzeczy osobiste.

- Do ostatniej, trzeciej kategorii, zaliczamy osoby małoletnie, których zaginięcie stanowi kolejne samowolne oddalenie się z domu rodzinnego lub innej placówki, pod której kuratelą dana osoba się znajduje oraz osoby pełnoletnie, które w związku z ich przymusowym umieszczeniem w różnego rodzaju placówkach (szpital psychiatryczny, dom pomocy społecznej, środowiskowy dom samopomocy) samowolnie oddaliły się ze wskazanego miejsca pobytu. W kategorii tej znajdziemy również osoby małoletnie zaginione w związku z tzw. „porwaniem rodzicielskim”.

Niezależnie od kategorii nadanej poszukiwaniom osoby zaginionej, Policja podejmuje działania poszukiwawcze niezwłocznie po przyjęciu zawiadomienia o jej zaginięciu. Katalog czynności do których wykonania zobligowani są policjanci prowadzący poszukiwania w przypadku wszystkich kategorii jest podobny. Niemniej jednak intensywność tych poszukiwań i angażowanie określonej liczby sił i środków policyjnych dostosowywane jest indywidualnie do każdej sprawy.

5. Co jest najczęstszą przyczyną zaginięć małoletnich? Czy często się zdarza, że dzieci są uprowadzane przez osoby trzecie?

Najczęściej, bo aż w 65%, zgłaszanymi przyczynami zaginięć dzieci i nastolatków w wieku do 18 lat są ucieczki małoletnich z domów rodzinnych oraz ośrodków opiekuńczo-wychowawczych. Porwania i uprowadzenia przez osoby trzecie na szczęście zdarzają się niezwykle rzadko.

6. Kiedy można zgłosić zaginięcie na Policję? Czy to prawda, że zanim zaalarmujemy Policję, musi upłynąć co najmniej 24 godziny od ostatniego kontaktu z osobą zaginioną?

Zaginięcie osoby należy zgłosić jak najszybciej, kiedy tylko mamy poważne i uzasadnione obawy, że jej nieobecność może wiązać się z tragicznym dla niej w skutkach zdarzeniem a podjęte przez nas próby jej odnalezienia nie przyniosły oczekiwanego rezultatu. W świetle obowiązujących przepisów daną osobę uznajemy za zaginioną, kiedy zaistnieje sytuacja, w której niemożliwe jest ustalenie miejsca jej pobytu i zapewnienie ochrony jej życia, zdrowia lub wolności, czy udzielenie wymaganej pomocy. Nie należy bać się konsekwencji „błędnego” zgłoszenia czyjegoś zaginięcia. Czasem tylko szybka reakcja może uratować czyjeś życie lub zdrowie.

Pamiętajmy - każde zaginięcie osoby powinno zostać zgłoszone na Policję!

7. Kto może zgłosić zawiadomienie o zaginięciu osoby? Czy tylko członek najbliższej rodziny zaginionego?

Osobą uprawnioną do złożenia zawiadomienia o zaginięciu oprócz członka najbliższej rodziny, czy osoby formalnie sprawującej opiekę nad osobą zaginioną (opiekun prawny, przedstawiciel ustawowy, kierownik placówki w której przebywała taka osoba) może być każdy, kto jednoznacznie wskaże okoliczności zaginięcia takiej osoby, czy też posiada istotne informacje świadczące o możliwym popełnieniu przestępstwa przeciwko życiu, zdrowiu lub wolności na szkodę osoby zaginionej.

8. W jakich sytuacjach jest uruchamiany System Child Alert?

System Child Alert (CA) – to jedno z najnowszych narzędzi policyjnych (gotowość operacyjną systemu polska Policja ogłosiła w listopadzie 2013 r.) dedykowane wsparciu poszukiwań zaginionych dzieci, uruchamiane w wyjątkowych przypadkach. Jedną z przesłanek warunkujących uruchomienie systemu stanowi kryterium wieku. CA uruchamiany jest w stosunku do osoby, która w chwili zaginięcia nie ukończyła 18 roku życia i istnieje uzasadnione podejrzenie, że stała się ofiarą przestępstwa związanego z pozbawieniem wolności albo jej życie czy zdrowie jest bezpośrednio zagrożone. Podstawowym warunkiem skuteczności uruchamianego systemu jest zaangażowanie w poszukiwania zaginionego dziecka jak najszerszego grona odbiorców (całej społeczności w kraju a czasem i za granicą) za pośrednictwem wszystkich dostępnych mediów i środków komunikacji. W komunikacie o zaginięciu publikowany jest wizerunek zaginionego dziecka, podawane są jego dane oraz dane dotyczące okoliczności zaginięcia, w tym nt. domniemanego sprawcy uprowadzenia dziecka i w miarę możliwości - pojazdu jakim może się poruszać. W celu umożliwienia przekazywania Policji wszelkich informacji mogących mieć znaczenie w sprawie takiego zaginięcia uruchamiana jest specjalna linia - numer alarmowy 995 (więcej na stronie www.childalert.pl).

Po raz pierwszy system zadziałał w kwietniu bieżącego roku w związku z zaginięciem 10-letniej dziewczynki w

województwie zachodniopomorskim. Dzięki szybkiej reakcji mediów, dużemu odzewowi społecznemu a także sprawnym i skutecznym działaniom Policji i innych służb dziecko zostało odnalezione już w kilka godzin po ogłoszeniu alertu a sprawca uprowadzenia został zatrzymany.

9. Jak długo Policja poszukuje osoby zaginionej?

Czynności związane z poszukiwaniem osoby zaginionej Policja kończy po upływie:

- 10 lat od dnia przyjęcia zawiadomienia o zaginięciu osoby pełnoletniej,
- 5 lat od dnia zaginięcia osoby, która w chwili składania zawiadomienia o zaginięciu miała ukończone 70 lat,
- 10 lat od dnia, w którym osoba zaginiona osiągnęłaby pełnoletność.

Zaistnienie wymienionych przesłanek i zakończenie czynności poszukiwawczych przez Policję nie powoduje usunięcia danych z systemów policyjnych, gdzie informacja o osobie zaginionej figuruje jeszcze przez najbliższe 25 lat. Wewnętrzne przepisy policyjne określają również kiedy i na jakich zasadach należy wykonać tzw. progresję wiekową osoby zaginionej (symulacja prawdopodobnego wyglądu osoby zaginionej po upływie określonego czasu) i wprowadzić ją do systemu policyjnego.

Pamiętajmy, że w zdecydowanej większości przypadków, zaginięciom naszych bliskich można zapobiec. Wiele zależy od naszych relacji rodzinnych, od tego jaki mamy kontakt z najbliższymi nam ludźmi, czy w porę zauważymy niepokojące symptomy, mogące świadczyć o planowanym zerwaniu kontaktu, o przygotowywanej ucieczce. W przypadku małych dzieci a także osób starszych, niedoświadczonych i schorowanych, ważne jest aby zapewnić im stałą opiekę i nie dopuszczać do sytuacji rodzącej ryzyko zagubienia się. Maluchów nie spuszczać z oczu, starsze osoby zaopatrzyć w informacje z numerem telefonu opiekuna (schowajmy je w kieszeni, portfelu czy saszetce z dokumentami). Jeśli to możliwe, zadbajmy o to aby nasz podopieczny miał je zawsze przy sobie. W razie oddalenia się osoby, informacja taka zdecydowanie przyspieszy poszukiwania i zwiększy szansę na ich szczęśliwy finał.

(Centrum Poszukiwań Osób Zaginionych KGP / mw)